

ЗАТВЕРДЖЕНО
протоколом Вченої ради МДУ
від 29.06.2022 № 14
введено в дію наказом МДУ
від 30.06.2022 № 81

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Маріупольського державного університету

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Маріупольського державного університету (далі – МДУ) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту»; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 №579; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 №261; Статуту МДУ; Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в МДУ (наказ від 29.06. 2016 №218); Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в МДУ; Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук в МДУ (наказ від 27.06. 2017 №249); Положення про організацію освітнього процесу в Університеті (наказ від 28.12.2020 №326); Постанови Кабінету Міністрів України від 13.05.2022 №599 зі змінами щодо врегулювання питань академічної мобільності, інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти.

1.2. Положення регламентує діяльність Університету щодо організації академічної мобільності здобувачів усіх рівнів вищої освіти, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників, інших учасників освітнього процесу та встановлює загальний порядок організації програм академічної мобільності на території України чи поза її межами, а також учасників освітнього процесу закладів вищої освіти (наукових установ) зарубіжжя (далі – іноземні учасники освітнього процесу) в МДУ, порядок проходження, визнання та зарахування результатів академічної мобільності для учасників освітнього процесу в межах міжнародної співпраці в галузі освіти, науки, інновацій.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

– **академічна мобільність у сфері вищої освіти (далі – академічна мобільність)** – у значенні, визначеному Законами України «Про вищу освіту», а саме: академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися або проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України або поза її межах;

– **заклад освіти (наукова установа)** – український, іноземний заклад вищої освіти, наукова установа, їх відокремлені структурні підрозділи, що беруть участь у програмі академічної мобільності на умовах і в порядку, визначених цим Положенням;

– **заклад-партнер** – український, іноземний заклад освіти (наукова установа), що бере участь у програмі академічної мобільності на підставі міжнародних договорів України про співробітництво у галузі освіти та/або науки, міжнародних програм та проєктів або договорів про співробітництво між українськими закладами освіти чи між українським закладом освіти та іноземним закладом освіти;

– **іноземний заклад освіти (наукова установа)** – заклад освіти (наукова установа), який на умовах і в порядку, визначених цим Положенням, бере участь у програмі академічної мобільності, а також відокремлений структурний підрозділ іноземного закладу освіти (наукової установи), утворений для цілей цього Положення на території України;

– **іноземний учасник академічної мобільності (далі – іноземний учасник)** – особа, яка відповідає вимогам, зазначеним в абзаці четвертому пункту 1 цього Положення, і реалізує право на академічну мобільність у певному українському закладі освіти (науковій установі) на умовах і в порядку, визначених цим Положенням;

– **програма академічної мобільності** – діяльність українських та іноземних закладів освіти, спрямована на забезпечення реалізації прав українських та іноземних учасників освітнього процесу, а також працівників закладу освіти (наукової установи) на академічну мобільність протягом визначеного часу на підставі угоди з іншим українським закладом освіти (науковою установою) або іноземним закладом-партнером на умовах і в порядку, визначених цим Положенням;

– **український заклад освіти (наукова установа)** – український заклад вищої освіти (наукова установа), що розташований на території України, утворений органом державної влади, органом місцевого самоврядування, громадянином України або іншою юридичною особою відповідно до законодавства, який на умовах і в порядку, визначених цим Положенням, бере участь у програмі академічної мобільності, відокремлений структурний підрозділ українського закладу вищої освіти (наукової установи), що провадить освітню (наукову, науково-технічну) діяльність у сфері вищої освіти на підставі окремо встановленого ліцензованого обсягу з підготовки фахівців;

– **український учасник академічної мобільності (далі – український учасник)** – громадяни України, іноземці та особи без громадянства, особи, яким надано статус закордонного українця, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту, які здобувають вищу освіту певного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня, науковий ступінь за денною (очною) формою здобуття освіти (з відривом від виробництва) або працюють за основним місцем роботи в певному українському закладі фахової передвищої, вищої освіти (науковій установі) і реалізують право на академічну мобільність у певному іноземному або

українському закладі освіти (науковій установі) на умовах і в порядку, визначених цим Положенням;

– **учасник академічної мобільності** – український та іноземний учасник освітнього процесу;

– **академічна мобільність за місцем її реалізації :**

1) **внутрішня академічна мобільність** – академічна мобільність, що передбачає навчання, виконання програми академічної мобільності українським учасником освітнього процесу в іншому вітчизняному закладі освіти (науковій установі), відмінному від місця постійного навчання (роботи);

2) **міжнародна академічна мобільність** – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу МДУ у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу в МДУ;

– **академічна мобільність за способом її реалізації:**

1) **очна**, що передбачає фізичне переміщення учасника академічної мобільності до закладу-партнера;

2) **дистанційна**, що передбачає інтерактивну взаємодію учасника академічної мобільності, що забезпечується використанням відповідних інформаційно-комунікаційних технологій;

3) **змішана**, що передбачає очно-дистанційну участь учасника академічної мобільності;

– **академічна мобільність за сферою діяльності (освітня і наукова) за процедурою визнання результату програми академічної мобільності :**

1) **ступенева мобільність** – навчання українського учасника в іноземному або українському закладі-партнері або іноземного учасника в українському закладі-партнері за узгодженими між такими закладами освітніми (освітньо-професійними) програмами з метою здобуття певного рівня освіти, що дає такій особі право на отримання документа про фахову передвищу або вищу освіту в установленому законодавством порядку;

2) **кредитна мобільність** – навчання українського учасника в іноземному або українському (відмінному від постійного місця навчання) закладі-партнері або іноземного учасника в українському закладі-партнері з метою досягнення результатів навчання та/або відповідних компетентностей із/без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредити ЄКТС), що будуть визнані в українському (для українського учасника) або іноземному (для іноземного учасника) закладі-партнері постійного місця навчання.

Інші терміни вживаються у значенні, визначеному Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність».

1.4. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, меморандумів про співробітництво між МДУ та вітчизняними/ іноземними закладами вищої освіти (науковими установами) або їх основними структурними

підрозділами (далі –ЗВО (наукові установи) – партнери), а також може бути реалізоване учасниками освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої та узгодженої адміністрацією Університету, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів. Індивідуальна академічна мобільність здобувачів вищої освіти, що реалізується на основі індивідуальних запрошень без узгодження з адміністрацією Університету, можлива лише у період канікул або академічної відпустки.

1.5. Учасниками академічної мобільності відповідно до цього Положення можуть бути:

– громадяни України, іноземці та особи без громадянства, особи, яким надано статус закордонного українця, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту, які здобувають вищу освіту певного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня, науковий ступінь за денною (очною) формою здобуття освіти (з відривом від виробництва) або працюють за основним місцем роботи у Маріупольському державному університеті, і які на умовах і в порядку, визначених цим Положенням, беруть участь у програмі академічної мобільності в іноземному або іншому українському закладі освіти (науковій установі);

– іноземці, особи без громадянства, які здобувають вищу освіту, науковий ступінь або працюють в іноземному закладі освіти або науковій установі і які на умовах і в порядку, визначених цим Положенням, беруть участь у програмі академічної мобільності у Маріупольському державному університеті. Цей Порядок не поширюється на:

- осіб, тимчасово допущених до занять;
- слухачів;
- здобувачів освіти, які в установленому законодавством порядку оформили перерву в навчанні та перебувають в академічній відпустці;
- здобувачів освіти (наукового ступеня), працівників Маріупольського державного університету, які направлені за кордон на навчання, стажування, педагогічну, науково-педагогічну та наукову роботу на виконання міжнародних міжурядових та міжвідомчих договорів про співробітництво в галузі освіти та/або науки, міжнародних програм, проєктів.

Не можуть брати участь у програмі академічної мобільності громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

1.6. Формами академічної мобільності для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра, магістра в МДУ є:

- навчання за освітніми (освітньо-професійними) програмами кредитної або ступеневої академічної мобільності;
- мовне стажування (удосконалення рівня практичного володіння іноземною мовою в певній професійній діяльності або галузі знань);
- навчально-наукове стажування (діяльність, спрямована на набуття практичного досвіду на основі досліджень та формування нових професійних

компетентностей у психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності в межах певної спеціальності/галузі знань);

- наукове стажування;

- практика (отримання досвіду професійної діяльності в галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності під керівництвом працівників закладу освіти (наукової установи) з метою формування фахових компетентностей та навичок у реальних, у тому числі виробничих, умовах для прийняття самостійних рішень у практичній діяльності, оволодіння методами, формами організації та засобами праці в певній професійній діяльності або галузі знань);

- інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо).

1.7. Формами академічної мобільності для учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії/доктора мистецтва, науковий ступінь доктора наук або є педагогічними, науково-педагогічними, науковими, іншими працівниками МДУ:

- участь у програмах кредитної академічної мобільності учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії/доктора мистецтва;

- участь у спільних освітніх та/або наукових проєктах (діяльність у складі тимчасової проєктної групи, утвореної на певний строк для реалізації мети та виконання завдань певного освітнього або наукового проєкту за рахунок гранту, наданого закладам-партнерам);

- викладання;

- стажування;

- наукове дослідження;

- наукове стажування;

- мовне стажування;

- підвищення кваліфікації;

- інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству.

1.8. Діяльність учасників академічної мобільності під час виконання програм академічної мобільності має відповідати основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти», вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація), Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, підписаної 27 червня 2014 р., програмним документам у сфері освіти, розробленим міжнародними організаціями, міжнародним договорам України та іншим документам, що визначають політику України у сферах освіти і науки.

1.9. Навчання вітчизняних та іноземних учасників освітнього процесу за узгодженими між закладами вищої освіти, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту ЗВО (наукової установи) – партнера, а також

спільних або подвійних документів про вищу освіту ЗВО (наукових установ) – партнерів.

– 1.10. Відбір учасників освітнього процесу для участі у програмах академічної мобільності здійснюється за домовленістю між ЗВО-партнерами, а саме:

– регламентується перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі у програмі академічної мобільності, процедура і термін їх подання;

– визначаються етапи, фінансові умови, види та форми академічної мобільності, тривалість і зміст навчання та стажування у ЗВО-партнерах (наукових установах);

– визначаються умови визнання результатів навчання, стажування або проведення наукових досліджень та звітування науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників.

1.11. Учасники освітнього процесу МДУ зобов'язані:

– своєчасно надавати необхідні документи для участі у програмі академічної мобільності;

– вчасно прибути до місця реалізації програми академічної мобільності;

– під час програми академічної мобільності дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку та інших нормативно-правових документів закладу вищої освіти, що є приймаючою стороною;

– після завершення програми академічної мобільності у ЗВО-партнері вчасно повернутися до ЗВО за місцем навчання та подати необхідні звітні документи, зазначені у розділі 6 цього Положення.

1.12. Організаційний супровід міжнародної академічної мобільності щодо укладання відповідних договорів; налагодження/підтримки зв'язків із ЗВО-партнерами (науковими установами); оголошення конкурсів про участь у програмах академічної мобільності; надання науково-методичної допомоги щодо реалізації права на академічну мобільність тощо здійснює відділ міжнародної освіти МДУ.

2. Цілі, завдання, засоби забезпечення академічної мобільності учасників освітнього процесу МДУ

2.1. Цілями академічної мобільності є:

– інтеграція України в Європейський простір вищої освіти та Європейський дослідницький простір;

– обмін передовими практиками та досвідом у сферах освіти і науки;

– модернізація системи освіти;

– цифровізація навчання та управління;

– підвищення якості освіти та ефективності наукових досліджень;

– підвищення конкурентоспроможності освітньо-наукової спільноти України;

- розвиток професійних навичок та особистісних якостей учасників академічної мобільності Маріупольського державного університету;
- поглиблення співробітництва з міжнародними партнерами у сферах освіти і науки;
- підтримка соціальних, економічних, культурних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

2.2. **Завданнями** учасників академічної мобільності є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, професійної майстерності учасників академічної мобільності;
- отримання міжнародного досвіду провадження викладацької, наукової, науково-технічної діяльності та доступу до європейської та світової дослідницької інфраструктури;
- реалізація спільних наукових, науково-технічних та/або освітніх проєктів;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- популяризація української мови, культури, поглиблення знань про культуру інших країн.

2.3. Для реалізації права на академічну мобільність український та іноземний заклад освіти (наукова установа) або інший український заклад освіти (наукова установа) укладають у письмовій або електронній формі договір між закладами-партнерами про виконання програми академічної мобільності (далі – партнерський договір).

Укладення договору про співробітництво між закладами-партнерами, а також партнерського договору та договору академічної мобільності в умовах воєнного стану здійснюється в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису. У разі неможливості використання кваліфікованого електронного підпису здійснюється обмін листами про намір співробітництва, виконання програми академічної мобільності та підтвердження виконання зобов'язань після завершення або скасування воєнного стану.

Особа, яку відібрано відповідно до вимог цього Положення для участі у програмі академічної мобільності, укладає з Маріупольським державним університетом договір академічної мобільності.

Право на академічну мобільність може бути реалізоване українськими учасниками освітнього процесу, а також працівниками Маріупольського державного університету за власною ініціативою за умови позитивного рішення ректора МДУ, прийнятого на підставі подання та індивідуального запрошення від іноземного закладу освіти (наукової установи). Статус учасника академічної мобільності відповідно до цього Положення така особа набуває з моменту прийняття рішення ректору МДУ. З цього моменту на таку особу поширюються всі права та обов'язки українського учасника, визначені цим Положенням, а на заклад освіти (наукову установу) постійного місця навчання (роботи) та заклад освіти (наукову установу), що надав запрошення, – всі права та обов'язки, визначені цим Положенням для закладів-партнерів.

2.4. Кількість кредитів ЄКТС та заходи контролю за кожним видом та формою академічної мобільності визначаються Положенням про організацію освітнього процесу МДУ.

2.5. Інформація про участь здобувачів освіти МДУ у програмі академічної мобільності за відповідними формами академічної мобільності вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

2.6. Тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності для учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії/доктора мистецтва, науковий ступінь доктора наук або є педагогічними, науково-педагогічними, науковими, іншими працівниками МДУ, не може перевищувати двох років поспіль.

2.7. Для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра, магістра, сукупна тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності не може перевищувати 50 відсотків тривалості нормативного терміну навчання за відповідною освітньою (освітньо-науковою/освітньо-творчою) програмою.

2.8. Під час реалізації здобувачем освіти права на академічну мобільність будь-якого виду та форми повинні виконуватися такі умови:

- мета та завдання академічної мобільності відповідають навчальним цілям, орієнтованим на отримання таким здобувачем професійного досвіду в галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності, професійних компетентностей та навичок;

- навчання за програмою академічної мобільності здійснюється під керівництвом визначеного працівника МДУ за узгодженими освітніми (освітньо-професійними) програмами закладів-партнерів;

- результати академічної мобільності визначаються у кредитах ЄКТС та/або відповідних компетентностях, результатах навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані українським закладом постійного місця навчання (для українського учасника) або іноземним закладом постійного місця навчання (для іноземного учасника);

- під час реалізації здобувачем освіти права на академічну мобільність будь-якого виду чи форми, який навчається в українському закладі на підставі державного (регіонального) замовлення, строк здобуття певного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня не повинен збільшуватися. У разі, коли ця вимога не виконується (не може бути виконана), здобуття такою особою освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня після закінчення нормативного терміну навчання здійснюється за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

2.9. З метою організації та реалізації права на академічну мобільність будь-якого виду та форми закладами-партнерами в партнерському договорі визначаються:

- мета, завдання, вид та форма, тривалість, строк (у разі потреби етапи) академічної мобільності;

- результати, яких очікується досягти;

- документ, що отримує український та/або іноземний учасник після завершення участі у програмі академічної мобільності;
- права та обов'язки закладів-партнерів;
- критерії відбору учасників академічної мобільності та сторона, що здійснюватиме відбір;
- перелік документів, необхідних для участі у програмі академічної мобільності, вимоги до них, процедура та строк їх подання;
- фінансові умови програми академічної мобільності, умови медичного забезпечення або медичного страхування;
- термін, умови та порядок звітування учасника академічної мобільності під час або після повернення до закладу освіти постійного місця навчання (роботи), порядок визнання результатів академічної мобільності, а також заходи, що вживаються в разі недосягнення мети академічної мобільності та/або невизнання її результатів, виникнення конфліктних або непередбачуваних ситуацій під час участі у програмі академічної мобільності або визнання її результатів;
- термін, умови та порядок ліквідації академічної заборгованості у закладах-партнерах (для освітньої академічної мобільності);
- порядок внесення змін до партнерського договору;
- підрозділи закладів-партнерів, що будуть забезпечувати виконання програми академічної мобільності, контактні особи;
- інші умови, необхідні для забезпечення досягнення результатів академічної мобільності.

2.10. Для освітньої академічної мобільності обов'язковим є визначення закладами-партнерами в партнерському договорі переліку і змісту освітніх компонентів, порядку вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін), обсягу навчального навантаження, детального опису оцінювання результатів та їх відображення в додатку до диплома, форми та змісту академічної довідки або інших аналогічних документів, де зазначаються результати академічної мобільності.

2.11. У разі укладення партнерського договору в умовах воєнного стану здобувачі освіти (наукового ступеня) попереджаються закладом освіти (науковою установою) постійного місця навчання про можливість перезарахування неповного обсягу кредитів ЄКТС, отриманих у межах програми внутрішньої академічної мобільності, та необхідність вивчення додаткових освітніх компонентів у закладі освіти (науковій установі) постійного місця навчання для завершення програми підготовки за відповідним освітнім рівнем.

2.12. У разі, коли під час участі у програмі академічної мобільності виникають ситуації, не врегульовані партнерським договором, вони можуть визначатися в договорі академічної мобільності між учасником та закладом-партнером постійного місця навчання, якщо не зачіпаються інтереси іншого

закладу-партнера, і за погодженням із закладом-партнером, якщо це зачіпає його інтереси.

2.13. У разі залучення до виконання програми академічної мобільності фінансової або іншої підтримки сторонніх організацій або на умовах співфінансування, у тому числі міжнародними організаціями (крім закладу-партнера), така організація є третьою стороною під час укладання партнерського договору.

2.14. У договорі академічної мобільності, що укладається між особою, яку відібрано відповідно вимог цього Положення для участі у програмі академічної мобільності, та українським закладом освіти (науковою установою) постійного місця навчання, зазначаються:

- реквізити паспорта громадянина України, документа, що посвідчує особу іноземця або особу без громадянства, та довідки про присвоєння йому реєстраційного номера облікової картки платника податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової карти платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті);

- мета, завдання, вид та форма, тривалість, строк (у разі потреби етапи); результати, яких очікується досягти; документ, що отримує учасник після завершення участі у програмі академічної мобільності; перелік та зміст освітніх компонентів, обсяг навчального навантаження, детальний опис оцінювання результатів та їх відображення в додатку до диплома (для освітньої академічної мобільності);

- права та обов'язки сторін;

- фінансові умови програми академічної мобільності, умови медичного забезпечення або медичного страхування;

- термін, умови та порядок звітування під час або після повернення до українського закладу-партнера, визнання результатів академічної мобільності, а також заходи, що вживатимуться в разі недосягнення цілей академічної мобільності або невизнання її результатів;

- порядок вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін) для освітньої академічної мобільності;

- термін, умови та порядок ліквідації академічної заборгованості, у тому числі в закладі-партнері;

- порядок внесення змін до договору академічної мобільності;

- інші умови, необхідні для забезпечення досягнення результатів академічної мобільності.

2.15. Договір академічної мобільності, що укладається під час реалізації будь-якого виду чи форми академічної мобільності українським учасником, який навчається на підставі державного (регіонального) замовлення, в обов'язковому порядку повинен містити вимогу щодо незбільшення терміну здобуття відповідного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня

або наукового ступеня та в разі невиконання цієї вимоги - продовження строку здобуття освіти такою особою понад нормативний для такого освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

2.16. У разі коли український учасник є неповнолітньою особою, договір академічної мобільності укладається з одним із його батьків або особою, яка є його законним представником.

2.17. Після укладення договору академічної мобільності ректор МДУ видає розпорядчий документ, в якому визначається мета, термін, умови (у тому числі фінансові) програми академічної мобільності українського учасника. Особа набуває статусу українського учасника з дати, визначеної в такому документі.

3. Права та обов'язки учасників освітнього процесу МДУ, які беруть участь у програмах академічної мобільності

3.1. На період освітньої академічної мобільності українські учасники:

– зберігають за собою місце навчання, право на призначення академічної та/або соціальної стипендії незалежно від наявності в партнерському договорі та/або договорі академічної мобільності положення щодо фінансової підтримки закладом-партнером у грошовій та/або безгрошовій формі та її обсягів; інше соціальне забезпечення відповідно до законодавства. Стипендіальне забезпечення під час та після завершення участі у програмі академічної мобільності здійснюється відповідно до законодавства;

– мають право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін);

– у частині освітньої та/або наукової академічної мобільності мають права і обов'язки здобувача освіти (наукового ступеня) закладу-партнера (крім фінансового (стипендіального та іншого соціального) забезпечення).

Відомості про українського учасника освітньої академічної мобільності вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти українським закладом постійного місця навчання, а в разі участі українського учасника освітньої академічної мобільності у внутрішній освітній академічній мобільності – також закладом-партнером як про учасника, що тимчасово допущений до занять.

У разі реалізації відповідно до законодавства українським учасником освітньої академічної мобільності права на академічну відпустку або перерву в навчанні до партнерського договору та договору про академічну мобільність за ініціативою українського закладу освіти (наукової установи) вносяться відповідні зміни.

3.2. На період академічної мобільності українські учасники, якими є педагогічні, науково-педагогічні, наукові та інші працівники зберігають:

– посаду за основним місцем роботи на строк до двох років;

– оплату праці на строк до шести місяців за основним місцем роботи в розмірі середньої заробітної плати відповідно до законодавства, якщо підтримка у грошовій формі протягом усього строку участі у програмі

академічної мобільності у закладі-партнері не передбачена або передбачена в розмірі, що на дату укладення договору про академічну мобільність є меншою за розмір середнього прожиткового мінімуму в країні перебування.

3.3. Іноземні учасники – здобувачі освіти (наукового ступеня) можуть бути зараховані до українського закладу-партнера на навчання за рахунок грантів або коштів фізичних (юридичних) осіб, у тому числі міжнародних організацій, або за рахунок власних надходжень українського закладу-партнера, або на умовах безоплатного навчання в разі взаємного обміну закладами-партнерами на безоплатній основі здобувачами освіти в разі, коли кількість таких іноземних учасників не перевищує кількості українських учасників і ця норма визначена партнерським договором.

3.4. Іноземні учасники в частині освітньої та/або наукової академічної мобільності мають права та обов'язки українських учасників (крім фінансового (стипендіального та іншого соціального) забезпечення).

3.5. Іноземний учасник, який в межах освітньої академічної мобільності відповідно до Закону України «Про вищу освіту» здобуває вищу освіту за узгодженими між закладами-партнерами освітніми програмами, що завершується отриманням спільного (подвійного) документа про вищу освіту, під час перебування в закладі-партнері може бути зарахований на навчання до українського закладу-партнера на умовах, визначених партнерським договором. Інформація про такого учасника вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Додаткові умови залучення українськими закладами освіти (науковими установами) іноземних учасників можуть визначатися в партнерському договорі та/або договорі академічної мобільності.

4. Визнання результатів освітньої академічної мобільності

4.1. Визнання результатів освітньої академічної мобільності українських учасників освітнього процесу здійснюється на основі кредитів ЄКТС.

4.2. Зміст освітніх компонентів та обсяг навчального навантаження, виконаного учасником академічної мобільності в закладі-партнері, підтверджуються академічною довідкою або іншим аналогічним документом, виданим таким закладом згідно з партнерським договором.

4.3. Порівняння змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження, виконаного відповідно до договору академічної мобільності, здійснюється шляхом зіставлення результатів навчання, яких досягнуто в закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою (освітньо-професійною) програмою українського закладу-партнера постійного місця навчання.

4.4. Український заклад-партнер постійного місця навчання визначає кількість кредитів ЄКТС, за якими українського учасника атестовано в закладі-партнері і які будуть зараховані як результати навчання, заплановані освітньою (освітньо-професійною) програмою за постійним місцем навчання. Ці кредити ЄКТС у подальшому використовуються для встановлення факту

виконання українським учасником кваліфікаційних вимог для здобуття певного освітнього (освітньо-наукового/освітньо-творчого, наукового) ступеня.

4.5. У разі потреби результати навчання (бали, оцінки), виставлені закладом-партнером, переводяться в систему оцінювання українського закладу-партнера постійного місця навчання. Визначені освітні компоненти визнаються українським закладом-партнером постійного місця навчання в повному обсязі, а український учасник, щодо якого прийнято таке рішення, не повинен виконувати будь-яке інше додаткове навчальне навантаження за цими освітніми компонентами.

4.6. У разі невиконання українським учасником під час перебування в закладі-партнері умов, визначених у договорі академічної мобільності в частині опанування змісту освітніх компонентів та виконання обсягу навчального навантаження, такий учасник після повернення до закладу освіти (наукової установи) постійного місця навчання в установленому порядку ліквідує академічну заборгованість до закінчення першого семестрового контролю після його повернення або проходить повторне навчання відповідного змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

4.7. Відповідальність за дотримання вимог законодавства під час виконання програми академічної мобільності, прав учасників академічної мобільності, прозорість під час і після її виконання, ефективно, раціональне та цільове використання коштів несуть керівники українських закладів-партнерів.

4.8. Обов'язковою умовою є оприлюднення результатів відбору українських учасників, звіту про завершення ними виконання програми академічної мобільності та її результатів на офіційному веб-сайті українського закладу-партнера.

5. Фінансування витрат, пов'язаних із виконанням програм академічної мобільності

5.1. Фінансування витрат МДУ, пов'язаних із виконанням програм академічної мобільності може здійснюватися за рахунок:

- грантів;
- коштів, передбачених у державному (відповідному місцевому) бюджеті;
- власних коштів українського закладу-партнера;
- коштів іноземного закладу-партнера;
- інших джерел, передбачених законодавством.

5.2. Матеріальне забезпечення українських учасників у програмах міжнародної академічної мобільності відповідно до міжнародних договорів України на двосторонній основі або за рахунок сторони, що приймає, або за рахунок сторони, що направляє, крім вимог, визначених цим Порядком, здійснюється відповідно до вимог Положення про умови матеріального забезпечення осіб, направлених за кордон на навчання та стажування,

затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 1996 р. № 287.

5.3. В інших випадках фінансування витрат, які здійснює український учасник, включаючи оплату проїзду, проживання, добових, харчування, медичне забезпечення та страхування тощо, здійснюється за власні кошти такого учасника та/або інших фізичних (юридичних) осіб, якщо заклад-партнер не забезпечує здійснення зазначених витрат.

6. Звітність та оформлення документів за результатами навчання за програмою академічної мобільності

6.1. Після повернення до МДУ протягом 5 робочих днів учасник освітнього процесу, який реалізовував право на академічну мобільність, залежно від її форми, надає відповідний документ, що підтверджує завершення програми академічної мобільності.

6.2. Здобувач вищої освіти зобов'язаний надати академічну довідку встановленого зразка, яка підтверджує виконання програми навчання у ЗВО-партнері та містить інформацію про результати навчання та звіт про участь у програмі академічної мобільності.

6.3. Здобувачі освітніх ступенів бакалавра, магістра після повернення до МДУ надають документ із переліком і результатами вивчення освітніх компонент, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів освіти, завірений в установленому порядку у ЗВО-партнері до навчальної частини інституту / факультету та у відділ міжнародної освіти.

6.4. Здобувачі освітньо-наукового ступеня доктора філософії надають відповідні документи завідувачу відділу аспірантури МДУ та у відділ міжнародної освіти.

6.5. Науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники надають відповідні документи (сертифікати, довідки тощо), які підтверджують виконання програми академічної мобільності у ЗВО-партнері (науковій установі), або звіт про виконання програми академічної мобільності, завірений в установленому порядку у ЗВО-партнері (науковій установі), на базі якого здійснювалась програма академічної мобільності, у відділ міжнародної освіти; докторанти – завідувачу відділу аспірантури МДУ та у відділ міжнародної освіти.

6.6. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у ЗВО-партнері (науковій установі) не виконав програму навчання, то після повернення до Університету йому може бути запропонований індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості, затверджений у встановленому порядку, або повторний курс навчання в Університеті за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб.

6.7. Після закінчення терміну проходження практики здобувачі вищої освіти складають звіт встановленого зразка, в якому звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма та порядок звітності за

проходження практики визначаються відповідно до чинного законодавства України, Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти МДУ.

7. Прикінцеві положення

7.1. Дане Положення набуває чинності з моменту його затвердження.

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться на засіданні Ради з якості освіти МДУ, затверджуються Вченою радою Університету і вводяться в дію наказом ректора МДУ.

7.3. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Університету в межах своїх повноважень, установлених посадовими інструкціями.